

NAAM: .....

SCHOOL: .....

KLAS: .....

Welkom in het Speelgoedmuseum!

Ontdek het museum aan de hand van deze doebladen. De opdrachten leiden je langs enkele van onze afdelingen. Onderweg zal je zowel op je parate kennis als op je observatievermogen beroep moeten doen. Herken je speelgoed waar je vroeger mee speelde? Waar denk je dat je (groot)ouders mee speelden?

Succes en veel plezier!

FILM EN TIJDLIJN

Hoe en wanneer werd spel en speelgoed uitgevonden? Bekijk de film in de videozaal.

Het ontstaan van vrije tijd, zorgt voor het ontstaan van het eerste speelgoed. De speelgoedgeschiedenis start bij de **Egyptenaren**, de **Grieken** en de **Romeinen**. Zij speelden vooral buiten. Geef drie voorbeelden van spel/speelgoed uit de **Oudheid**:

.....
.....
.....

In 'de donkere Middeleeuwen' wordt het woelig. Gevechtsoefeningen zijn een vorm van ontspanning. Kinderen moeten al op jonge leeftijd meehelpen om geld te verdienen. Toch vinden ze tijd om te spelen. Speelgoedwinkels bestaan nog niet. Hun speelgoed maken ze zelf of wordt door ..... gemaakt.

Uit de tijd van de **Renaissance** (16de eeuw) dateren prachtige poppenhuizen. Geschiedkundig zijn deze poppenhuizen heel interessant, aangezien de inrichting veel verradt over het interieur van de echte huizen in die tijd.

Aan het speelgoed van de **17de eeuw** merk je dat het paard toen net zo belangrijk was als de auto vandaag. Geef twee soorten speelgoed waarvoor het paard model stond:

.....

In de **18de eeuw** duikt speelgoed op afkomstig uit het verre Oosten, namelijk de ..... en de jojo.

In West-Europa wordt voor het eerst in de geschiedenis het kind als kind benaderd en ziet men het belang van spel en speelgoed in. Nürnberg is een belangrijk centrum voor speelgoed (en blijft dat tot vandaag).

De **19de eeuw** is de tijd van de industriële revolutie en jammer genoeg ook van kinderarbeid. Speelgoed wordt gecommmercialiseerd en er vindt een overvloed aan speelgoedproductie plaats, speelgoed dat vaak voorbehouden is voor de rijke burgers.

Ouders gaan buitenshuis werken. Hiermee ontstaan de eerste bewaarscholen (de voorloper van de hedendaagse kleuterscholen). Bouwdozen voor kinderen komen op de markt.

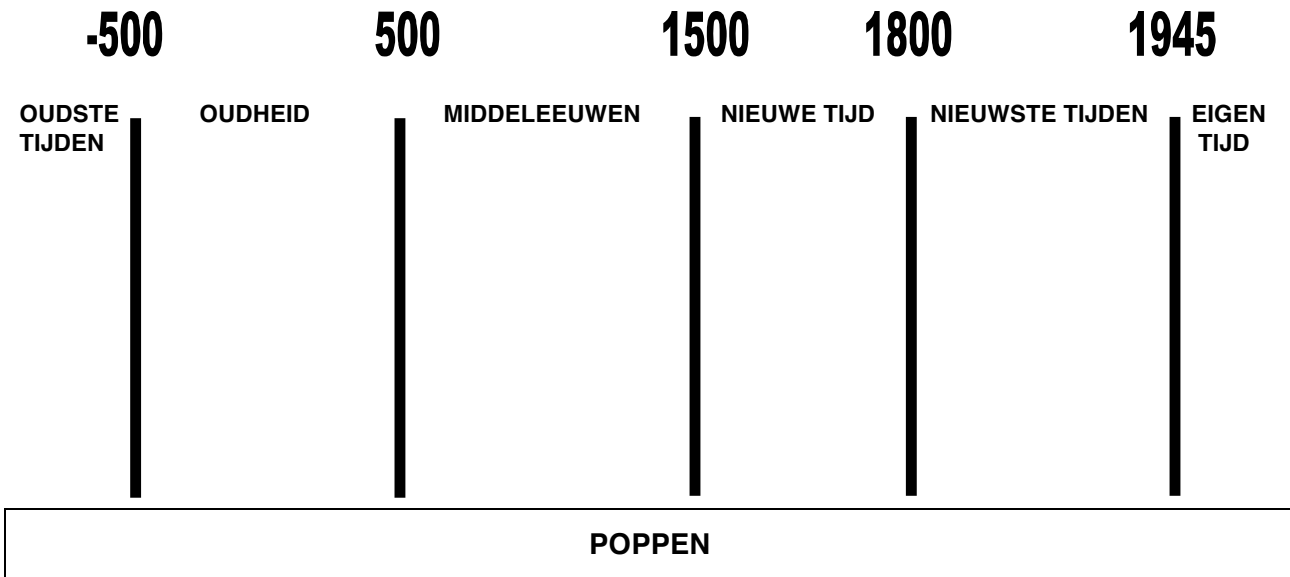
Ook de eerste 'moderne' vervoermiddelen komen op: de ..... en de ....., waarvan al gauw een speelgoedvariant verschijnt.

De **20ste eeuw** wordt gekenmerkt door de verdere industrialisering van het speelgoed: van atelier tot multinational. Het oprichten van UNICEF (1946) en de goedkeuring van Het Kinderrechtenverdrag (1989) zijn positieve elementen waarin het recht op spel benadrukt wordt. De democratisering van het speelgoed is een feit: er bestaat nu speelgoed in verschillende prijsklassen. De scherpe tegenstelling tussen arm en rijk zal, zowel bij ons als elders in de wereld, echter altijd het spel en speelgoed van het kind blijven bepalen. Gelukkig kom je met fantasie en creativiteit al heel ver!

Bekijk de tijdlijn.

Schrijf de volgende soorten speelgoed op de juiste plaats:

- LEGO   diabolo   mechanische speelgoedsoldaatjes   gameboy
- hoepel   balspel   stokpaard   Monopoly

Aan welke Griekse godin offerden meisjes hun poppen?
 ....., godin van de .....

Uit welk materiaal werden deze poppen gemaakt?
 .....

Kort na 1900 ontwierpen bekende kunstenaars in ..... de eerste karakterpoppen. Deze poppen lijken net echte personen!

Celluloid is 'de eerste kunststof'. Geef één voordeel en één nadeel van dit materiaal:

+ .....

- .....

Wist je dit al?

Vroeger was het niet vanzelfsprekend dat meisjes elke dag met hun poppen speelden. Enkel op zondag, terwijl de familie thee dronk, konden ze met hun poppen spelen. Gedurende de week hielden de meisjes zich bezig met hun 'serieuze taken' als toekomstige moeder en huisvrouw. Voor jongens was spelen met poppen helemaal taboe!

BARBIE

Barbie is een wereldwijd bekende teenagerpop. De pop kwam op de markt in 19 .....

Ze lijkt niet te verouderen, maar de pop viert dit jaar dus toch al haar ..... verjaardag.

Wist je dit al?

Barbie oefende al meer dan 80 verschillende beroepen uit: van model tot kandidaat voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen!

KERMIS

Wat is jouw favoriete kermisattractie? .....

Welke attractie is volgens jou het drukst bezocht? .....

In welke attractie gillen de bezoekers volgens jou het hardst? .....

Wist je dit al?

De paardenmolen dankt zijn naam aan het feit dat de molen vroeger getrokken werd door echte paarden.

BOUW- EN CONSTRUCTIESPEELGOED

Uit welk materiaal is onderstaand bouw- en constructiespeelgoed gemaakt?

- LEGO: .....
- Meccano: .....
- Anker-Richter: .....
- Matador: .....

Wist je dit al?

LEGO komt uit Denemarken. De naam is een samentrekking van de Deense woorden 'leg' (speel) en 'god' (goed).

KNUFFELS

Zijn volgende uitspraken juist (J) of fout (F)?

De knuffelbeer is genoemd naar de Amerikaanse president Theodore Roosevelt. **J -- F**

Knuffelberen zijn zowel voor kinderen als voor volwassenen. **J -- F**

De "knoop in de arm" is hét handelsmerk van de producent Steiff. **J -- F**

Een berenliefhebber noemt men een arctofiel. **J -- F**

Wist je dit al?

Ook in België zit ontwerptalent: Helga Torfs uit Meerhout heeft een wereldwijde reputatie en won al verschillende internationale prijzen.

TREINEN

Hoe lang is de Märklin-treintafel? .....

Deze treintafel is een typisch product uit de jaren .....

In welk land reden de eerste passagierstreinen op het Europese vasteland?

Duitsland – België – Nederland

Dit was in het jaar .....

Elke trein kreeg een naam:

.....

Wist je dit al?

We zitten hier vlak aan het treinstation van Mechelen Nekkerspoel. Met wat geluk zie je een echte trein passeren!

GEZELSCHAPSSPELLEN

Gezelschapsspellen worden onderverdeeld in 6 soorten, al naargelang het belangrijkste spelelement. Voorbeeld: het ganzenbord.

Het belangrijkste spelelement bij een ganzenbord is het afleggen van een parcours, het ganzenbord is dan ook een parcoursspel.

Verbind het gezelschapsspel met het juiste soort spel:

- Parcours spellen	Trivial Pursuit
- Geluksspellen	Pinballspel
- Letter-, quiz- en cijferspellen	Ganzenbord
- Strategiespellen	Schaken
- Kaartspellen	Poker
- Behendigheidsspellen	UNO

Wist je dit al?

Een ganzenbord heeft 63 vakjes. Het parcours wordt soms vergeleken met de levensweg van een mens, die bestaat uit 9 perioden van 7 jaar. Sommige symbolen op het bord brengen geluk, anderen veroorzaken dan weer grote tegenslag. Ook in het leven gaat het zo...

TRADITIONEEL SPEL – DE KINDERSPELEN

Je ziet een kopie van het schilderij 'De Kinderspelen' uit 1560.

Wie is de schilder ervan? .....

In het schilderij

Herken je speelgoed dat vandaag nog verkocht wordt in speelgoedwinkels?

Geef drie voorbeelden:

.....

Doorstreep wat fout is

- Kinderen bonden vroeger een paardenbot aan hun schoenen om mee te schaatsen.
- Op het schilderij De Kinderspelen houden twee jongens een sneeuwballengevecht.
- Knikkers en bikkels hebben een ronde vorm.
- Het schilderij De Kinderspelen werd in de 16^e eeuw geschilderd.

Wist je dit al?

Op het schilderij staan maar liefst 239 kinderen en 3 volwassenen. Vind je de volwassenen?

TOY STORIES: MULTICULTUREEL SPELERFGOED

In deze tentoonstelling ontdek je spel en speelgoed uit alle hoeken van de wereld. De nadruk ligt niet op verschillen, maar op gelijkenissen.

Het speelgoed is ingedeeld volgens deze vier spiegels:

.....

.....

.....

.....

**Bedankt voor je bezoek aan het Speelgoedmuseum. Wij hopen dat je ervan genoot.
Probeer zeker nog spelletjes uit in de speelzaal!**